

POSTANOWIENIE

Dnia 21 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Bogusław Cudowski

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z wniosku C. spółki z o.o. [...] przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział [...] przy udziale zainteresowanych: [...] o podstawę wymiaru składek, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 21 marca 2017 r., zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego [...] z dnia 1 sierpnia 2016 r., sygn. akt III AUa .../15,

oddala zażalenie i nie obciąża wnioskodawcy kosztami postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 1 sierpnia 2016 r., Sąd Apelacyjny [...] w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi [...] o podstawę wymiaru składek, odrzucił skargę kasacyjną wnioskodawcy C. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością [...] od wyroku Sądu Apelacyjnego [...] z dnia 23 marca 2016 r. w stosunku do zainteresowanych: [...].

W uzasadnieniu tego postanowienia Sąd drugiej instancji wskazał, że zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c. w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa

majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Jednakże w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o przyznanie i o wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. We wniesionej skardze kasacyjnej oznaczono łączną wartość przedmiotu zaskarżenia w kwocie 31.951 zł, a także odnośnie każdego z zainteresowanych: I.C. – 962 zł, B. C. – 1.936 zł, S. B. – 10.908 zł, P. B. – 541 zł, A. G. – 1.289 zł, K. G. – 1.187 zł, K. P. – 9.032 zł, Ł. P. – 4.436 zł, P. P. – 1.113 zł, K. P. – 547 zł.

Wnioskodawca odwołał się od dziesięciu decyzji organu rentowego dotyczących zainteresowanych, w których określono wyłącznie podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne zainteresowanych z tytułu podlegania ubezpieczeniom jako pracowników wnioskodawcy, za wskazane w decyzjach okresy. Określenie wyższej podstawy wymiaru składek wynikało z uznania, że do przychodów osiąganych przez zainteresowanych należało uwzględnić kwoty wypłaconych napiwków, które stanowią element wynagrodzenia ze stosunku pracy. W związku z tym, zdaniem Sądu Apelacyjnego, przedmiotem sporu nie jest podleganie ubezpieczeniom społecznym, ponieważ zainteresowani są objęci ubezpieczeniami społecznymi z tytułu zatrudnienia u wnioskodawcy, a jedynie wysokość należnych składek od zwiększonych podstaw wymiaru na ubezpieczenia opisane w zaskarżonych decyzjach. Co prawda w niniejszym postępowaniu sprawy zostały połączone na podstawie art. 219 k.p.c., do łącznego rozpoznania, jednak zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2014 r., II UZ 69/13 (niepublikowane), połączenie - na podstawie art. 219 k.p.c. - kilku oddzielnych spraw w celu ich łącznego rozpoznania lub także rozstrzygnięcia jest zabiegiem technicznym, który nie prowadzi do powstania jednej nowej sprawy i nie pozbawia połączonych spraw ich odrębności oraz nie zmienia faktu, że łącznie rozpoznawane i rozstrzygane sprawy są nadal samodzielnymi sprawami. W konsekwencji o dopuszczalności skargi kasacyjnej decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia w każdej z tych spraw, w których ubezpieczeni pracownicy są zainteresowanymi w rozumieniu art. 477¹¹ k.p.c. Z uwagi na powyższe należało przyjąć, że przedmiotem sporu jest wyłącznie wysokość składek na ubezpieczenia

społeczne i zdrowotne, a wartość przedmiotu zaskarżenia odnosi się do części składki stanowiącej różnicę pomiędzy sumą przypisanych w spornych decyzjach składek, a wynikającymi z deklaracji płatnika. Skoro przedmiotem sporu w sprawie jest prawo majątkowe, sprowadzające się do wysokości składek, to w stosunku do spraw zainteresowanych, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż 10.000 zł, skarga kasacyjna jest niedopuszczalna. Jedynie wobec zainteresowanego S. B. wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi 10.908 zł, tym samym skarga kasacyjna jest dopuszczalna.

W zażaleniu skarżący zarzucił naruszenie przepisów postępowania – art. 398² § 1 k.p.c. zdanie 2 w związku z art. 398⁶ § 2 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że skarga kasacyjna wniesiona przez wnioskodawcę dotyczy sprawy wyłącznie o ustalenie wysokości składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne należnych ze stosunku pracy, podczas gdy w rzeczywistości przedmiotem zaskarżonego postępowania było objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego zainteresowanych. Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego.

Podniósł, że w rozpoznawanej sprawie, istotą sporu było określenie czy istnieje stosunek ubezpieczenia społecznego w odniesieniu do części przychodów zainteresowanych, postępowanie w istocie dotyczyło określenia czy napiwki (dobrowolne datki) otrzymywane przez zainteresowanych podlegają reżimowi obowiązkowego ubezpieczenia społecznego czy też nie tworzą relacji takiego stosunku ubezpieczeniowego. Konsekwencją tego ustalenia było określenie czy należy od takich dobrowolnych datków odprowadzać składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne. Zdaniem skarżącego istotą sporu była również interpretacja art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 2032 ze zm.), a nie ustalenie wysokości składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest niezasadne.

W ocenie Sądu Najwyższego spór w sprawie objętej zażaleniem dotyczy ustalenia wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne zainteresowanych i nie obejmuje kwestii, w których skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia. Stosownie do art. 398² § 1 zdanie pierwsze i drugie k.p.c., skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa, niż dziesięć tysięcy złotych.

Za uchwałą siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2014 r., II UZP 1/14, (OSNP 2014 nr 12, poz. 168) należy przypomnieć, że w razie objęcia jednym wyrokiem wielu decyzji ustalających płatnikowi składek (pracodawcy) i wskazanym w tych decyzjach pracownikom podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną oznacza się odrębnie względem każdego ubezpieczonego pracownika (art. 19 § 2 w związku z art. 398⁴ § 3 k.p.c.). Tak też przyjął Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 8 marca 2016 r., II UZ 82/16, wydanym w sprawie między tymi samymi stronami, w tożsamym stanie faktycznym, wskazując że sprawa, w której postępowanie sądowe zostało zainicjowane odwołaniem płatnika składek na ubezpieczenie społeczne od decyzji organu rentowego, określającej wyłącznie podstawę wymiaru składek na to ubezpieczenie, jest sprawą o prawa majątkowe, w której skarga kasacyjna jest przedmiotowo dopuszczalna jedynie wówczas, gdy wartość przedmiotu zaskarżenia (stanowiąca wysokość należnej składki) nie jest niższa niż 10 tysięcy zł – art. 389² § 1 k.p.c.

Oznacza to, w okolicznościach sprawy, że skoro wartość przedmiotu zaskarżenia oznacza się odrębnie względem każdego zainteresowanego, to wobec wskazanych w postanowieniu Sądu Apelacyjnego wartości przedmiotu zaskarżenia dla wymienionych w nim zainteresowanych, skarga kasacyjna jest przedmiotowo niedopuszczalna co prowadzi do oddalenia zażalenia.

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu (art. 394¹ § 3 w związku z 398¹⁴ k.p.c.), nie obciążając wnioskodawcy kosztami postępowania zażaleniowego na podstawie art. 102 k.p.c.

